

2006WEM67
Aan Provinciale Staten
t.b.v
statencommissie WEM
statencommissie REG

Datum :14 september 2006
Uw Kenmerk :-
Ons kenmerk : 2006WEM002921i
Contactpersoon : F. van Pruissen
E-mail :
Frank.van.Pruissen@Provincie-Utrecht.nl
Doorkiesnr. :3881

Onderwerp:
Advies Taskforce Verdroging
(advies is bijgevoegd)

In het kader van de informatievoorziening treft u hierbij de betreffende stukken aan.

Aanleiding

Op 31 mei 2006 heeft gedeputeerde Binnekamp als voorzitter van de Landelijke Taskforce Verdroging een advies overhandigd aan Minister Veerman.

Hierin worden voorstellen gedaan hoe de verdrogingsbestrijding succesvol kan worden aangepakt.

De minister heeft in een eerste reactie aangegeven het advies te ondersteunen, een definitieve reactie volgt nog.

In dit stuk geven wij aan hoe wij het advies gaan toepassen in de provincie Utrecht.

De eerste stap is het maken van een Top-lijst van verdroogde gebieden, waar de aanpak zich tot 2015 op zal concentreren.

Achtergrond/eerdere besluiten

De natuurbalans 2005 en de Landelijke Verdrogingskaart 2004 constateren dat de aanpak van de verdroging van natuur in een impasse zit. De makkelijk te nemen maatregelen zijn veelal genomen. Dat zijn maatregelen die genomen zijn in de natuurterreinen zelf, waarbij geen vernatting optreedt buiten die terreinen.

Nu zijn de moeilijker maatregelen aan de beurt. Om de natuur echt op een goed niveau te krijgen is het nodig om maatregelen te nemen die wél een vernattende invloed hebben buiten de natuurterreinen. Soms is het zelfs nodig om maatregelen buiten de terreinen te nemen om het natuurterrein voldoende te kunnen vernatten. Het gaat dan meestal om landbouwgronden. De belangen van natuur en landbouw botsen dan.

Om deze belangentegenstelling op te lossen is veel energie, creativiteit en bestuurlijke daadkracht nodig.

Voor de Natura-2000 gebieden ligt er een Europese verplichting om dit vóór 2015 op orde te hebben. Voor andere waardevolle natuurgebieden zijn er verplichtingen vanuit de natuurbeschermingswet om hieraan te werken. Verder is er een ambitie om de gehele EHS op orde te hebben in 2018.

De Taskforce Verdroging heeft onderzocht hoe dat het beste kan worden aangepakt.

Op 31 mei 2006 heeft de Taskforce Verdroging haar advies aangeboden aan minister Veerman.

Het advies bestaat uit drie kernpunten:

- 1) Ga werken met een **Top-lijst** van verdroogde gebieden. Het advies is om tot 2015 alle aandacht en energie te richten op een beperkt aantal verdroogde gebieden. Alleen op deze manier komt er beweging in die gebieden en kan het zogenaamde 'hoger hangende fruit' worden geplukt. De verdroging kan in die Top-gebieden dan werkelijk worden opgelost. In het verleden zijn steeds slechts beperkte resultaten bereikt (het lager hangende fruit). Op de Top-lijst staan alle gebieden waarvan provincie en andere partijen de ambitie hebben om die vóór 2015 in orde te hebben en waarvoor zij dat haalbaar achten. In de Top-lijst zitten in ieder geval de gebieden waar wettelijke (europese) verplichting voor geldt.
- 2) Zet een **sterke regie** op de Top-lijst-gebieden. Vooral de provincie is aan zet om voor deze gebieden afspraken te maken met betrokken organisaties. Duidelijk moet worden afgesproken wat ieders rol is bij de aanpak van de projecten. Projecttrekkers worden aangewezen, plannings opgezet, partijen aan het werk gezet.
- 3) Zet de **grondverwerving** die nodig is voor deze gebieden **planmatig** op. Zorg ervoor dat de essentiële percelen op tijd verworven zijn. Ga hiervoor (DLG) actief aan de gang, wacht niet af of percelen worden aangeboden, maar ga in onderhandeling met eigenaren om te kijken wat mogelijk is en onder welke voorwaarden zij bereid zijn om mee te werken. Biedt ruime mogelijkheden aan en biedt vanaf het begin een volledige schadevergoeding. Als uiterste middel moet voor de echt essentiële percelen onteigening worden ingezet. Hierbij geldt: niet vrijwillig en vrijblijvend, maar bilklik en rechtszeker.

De kern van het advies is bijgevoegd.

Het wachten is nu op een reactie van de regering op dit advies. De regering zal ook de Tweede Kamer om een reactie vragen. De eerste reactie van de minister Veerman bij ontvangst van het advies was positief en omdat alle relevante partijen betrokken zijn bij het advies is de hoop en verwachting dat de regering en kamer ook positief zullen reageren. De keuze om te gaan werken met een top-lijst is ook al opgenomen in de decembernota 2005.

Implementatie van het Taskforce-advies in Utrecht

1) Top-lijst

De volgende gebieden komen op de Top-lijst:

- alle Natura 2000 gebieden die gevoelig zijn voor verdroging (EU-verplicht)
- alle Natuurbeschermingswet-terreinen die gevoelig zijn voor verdroging (nationale verplichting)
- enkele bijzondere andere verdroogde gebieden binnen de Ecologische Hoofdstructuur, nog nader te bepalen.

We maken onderscheid tussen het reconstructiegebied en de rest van utrecht. Voor deze beide gebieden wordt een afzonderlijk uitvoeringscontract in het kader van het Investeringsbudget Landelijke Gebied (ILG) afgesloten.

Met welke gebieden we als eerste starten wordt in de komende herfst duidelijk.

De Top-lijst is eerst in concept opgesteld door de provincie. Daarna wordt de lijst voorgelegd aan de gebiedscommissies die in het kader van de Agenda Vitaal Platteland (AVP) zijn ingesteld. Deze commissies dekken heel de provincie Utrecht af. De gebiedscommissies

wordt gevraagd om te beoordelen of de doelen die voor de natuurgebieden zijn bepaald, samen met de daarvoor te nemen maatregelen in de periode tot 2015, haalbaar worden geacht. Parallel daaraan wordt de lijst voorgelegd aan de thematrekkers van de betrokken organisaties.

Het financiële bod van het rijk dat er nu ligt, is naar verwachting onvoldoende om alle gebieden op de Top-lijst te kunnen herstellen.

De Taskforce Verdroging geeft aan dat de provincies niet nu om meer geld moeten gaan vragen, maar eerst moeten laten zien wat ze kunnen realiseren en dan in de tussentijdse evaluatie van het ILG-contract in 2009 eventueel om meer geld moeten vragen. Dit is 'sturen op tekorten'.

Het voorstel is om deze handelwijze ook toe te passen op de provinciale gelden en gelden van derden (vooral waterschappen).

De nu nog geldige rijksdoelstelling is dat in 2018 de verdroging in de totale EHS opgelost moet zijn.

Gaandeweg de ILG-periode moet ook duidelijk worden of deze doelstelling bijstelling behoeft, of dat dit in 2009 leidt tot nóg een extra claim op rijksmiddelen en inzet van andere middelen.

2) Sterke regie

De regie van de provincie richt zich in eerste instantie op het opstellen van de Top-lijst en het opnemen daarvan in het ILG-contract.

In de herfst van 2006 zullen wij een plan van aanpak opstellen voor de verdere regie.

3) Planmatige opzet van grondverwerving

In de herfst van 2006 zullen wij een plan van aanpak opstellen om dit in te vullen.

Vervolgprocedure/voortgang

In de tweede helft van 2006 zullen wij samen met partijen een plan van aanpak opstellen voor de verdere regie. De statencommissies Water en Milieu en Ruimte en Groen zullen wij hierover begin 2007 informeren.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,
De voorzitter, mr B. Staal
De secretaris, drs. H.H. Sietsma